

Adam VESELKA

Spor Jana staršího Černína z Chudenic s pacovskými měšťany o potvrzení městských privilegií v letech 1630-1636

Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2022, 75 s., z toho 12 s. příloh

Tématem bakalářské práce Adama Veselky se stal spor mezi vrchností a městem v první polovině 17. století. Jde o téma, které bylo v české historiografii již metodologicky ukotveno a zpracováno v několika případových studiích. Diplomant tyto práce sice zná, ale podle mého názoru rezignuje na toto metodologické ukotvení své práce, z čehož poté plyne i její celkové vyznění. Otázka sporu mu tak spíše zůstává v názvu práce, ale s konceptem konfliktu jako symbolického jednání nepracuje.

Práce má tradiční strukturu. V úvodu se Veselka pokusil představit dosavadní bádání, v zásadě je s literaturou dobře seznámen. Za zbytečné považuji uvádění celých názvů prací v textu kapitoly. Dále se diplomant věnoval použitým pramenům, z nichž vyzdvihuje úřední korespondenci, kopiář Jana staršího Černína a samozřejmě texty privilegií, respektive jejich opisů. Je třeba ocenit, že Adam Veselka musel pracovat hned v několika archivech, na druhou stranu si myslím, že by práce snesla bližší diplomatický a obsahový popis použitých pramenů.

Další kapitoly jsou kontextuální. Tak zvaný „exkurz“ do problematiky městských privilegií je opravdu velmi stručným textem, který působí spíše jako slovníkové heslo, navíc závislé na několika málo zdrojích (zejména František Hoffmann). Tento „slovníkový“ způsob zpracování poznatků se ostatně objevuje i později, například při představování manželského páru Jana staršího Černína a Zuzany Černínové z Harasova, kde jsou navíc uváděny informace, které podle mého názoru s tématem práce vlastně nesouvisí. Další úvodní kapitoly poté rekapitulují privilegia vydaná Pacovu v druhé polovině 15. a v 16. století jednotlivými vrchnostmi. Nejvíce prostoru je věnováno privilegiu Michala Španovského z Lisova, které Veselka považuje za původ sporu mezi Černíny a Pacovskými na počátku 17. století, a to zejména kvůli pasážím o pořadí slibu člověčenství a konfirmace privilegií novou vrchností.

Celý spor je poté představen v poslední obsahové kapitole. Stručně je pojednáno o Janu starším Černínovi a jeho manželce, jedna podkapitola se vyjadřuje k představitelům městské samosprávy. Ta je však popsána pouze obecnými informacemi a dvěma konkrétními tabulkami, úplně diplomant rezignoval na jakoukoliv prozopografickou analýzu. Kvůli absenci metodologického rámce jde následně spíše o chronologickou rekapitulaci sporu. Plynulosti textu v této, ale i v některých předchozích kapitolách, neprospívají dlouhé citace archivních pramenů. Ty by podle mého názoru měla spíše nahradit jejich interpretace.

Z formálního pohledu bohužel bakalářská práce, respektive její závěrečná redakce, působí uspěchaným dojmem. Výtky směřují ke stylistické stránce, ke gramatickým chybám i k překlepům. Na základě výše uvedeného práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit ještě stupněm **velmi dobře**.

České Budějovice 13. ledna 2023

PhDr. Pavel Král, Ph.D.